

Fokus SO

Innehåll

Livet förr och nu

☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
 Arbetsblad: Venndiagram
2. Vad menas med förr i tiden?
3. **Film:** Att vara barn för 100 år sedan
4. Expertord – Livet förr och nu

☐ Boendet förr och nu

1. **Bilder:** Boendet förr och nu
2. Boendet förr
3. Inne i huset förr
4. Boendet nu
 Arbetsblad: Framsida
 Arbetsblad: Boende förr och nu
5. **Bilder:** Från utedass till vattentoalett
6. Toa som tar hand om kisset och bajset
 Arbetsblad: Från utedass till vattentoalett

☐ Maten förr och nu

1. **Bilder:** Maten förr och nu
2. Maten förr
3. Laga mat förr
4. Maten nu
5. Var kommer maten ifrån?
6. **Bilder:** Från jordkällare till kylskåp
 Arbetsblad: Från jordkällare till kylskåp
 Arbetsblad: Maten förr och nu

☐ Familjen förr och nu

1. **Bilder:** Familjen förr och nu
 2. Familjen förr
 3. Flera generationer tillsammans
 4. Familjen nu
- **Arbetsblad:** Familj och vänner nu (2 sidor)

☐ Skolan förr och nu

1. **Bilder:** Skolan förr och nu
 2. Skolan förr
 3. Kristendomen i skolan
 4. Läraren bestämde allt förr
 5. Skolan nu
- **Film:** Varför går vi i skolan?
6. **Bilder:** Från griffeltavla till surfplatta
- **Arbetsblad:** Från griffeltavla till surfplatta

☐ Barn för 100 år sedan

1. **Film:** Att vara barn för 100 år sedan
 2. **Ljudfil:** Edith Sundberg född 1923
- **Arbetsblad:** Skolan förr och nu
3. Intervju om hur det var förr
- **Arbetsblad:** Intervju om hur det var förr
- **Arbetsblad:** Undersök ett gammalt föremål (2 sidor)
4. **Digital övning:** Expertord – Livet förr och nu

Lgr22

- ☐ Skildringar av människors levnadsvillkor förr i tiden, till exempel i barnlitteratur, sånger och filmer. Minnen berättade av människor som lever nu.
- ☐ Kristendomens roll i skolan och på hemorten förr i tiden.

☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
2. Vad är trafik?
3. Regler och lagar i trafiken
4. Expertord – Trafik

☐ Säker i trafiken

1. Gå säkert i trafiken
 Film: Gå säkert i trafiken
2. Gå över gatan
3. Säker cykel
 Film: Säker i trafiken
4. **Digital övning:** Cykelns delar
5. Cykelhjälm
6. Hur ska hjälmen sitta?
 Film: Hur ska egentligen cykelhjälm sitta?
 Arbetsblad: Framsida
 Arbetsblad: Säker cykel och cykelhjälm
7. Reflexer
8. Gå säkert i mörker och halka
 Film: Gå säkert i mörker och halka
9. Bilbälte

☐ Vägmärken

1. Vägmärken
2. Varning
3. Stopp
4. Förbud
5. Uppmaning
 Arbetsblad: Vägmärken (2 sidor)

☐ Samhällsfrågor

1. Hur ser framtidens vägmärken ut?
 Arbetsblad: Hur ser framtidens vägmärken ut?
2. Hur tar ni er till skolan?
 Arbetsblad: Hur tar ni er till skolan? (2 sidor)
3. **Digital övning:** Expertord – Trafik

Lgr22

- ☐ Trafikregler och hur man betar sig i trafiken på ett säkert sätt.
- ☐ Analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv.

☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
2. Vad är ett samhälle?
 Arbetsblad: Framsida
 Arbetsblad: Vad är ett samhälle?
3. Vi hjälper varandra
4. Olika yrken
5. Skatt
6. Vem bestämmer?
7. Expertord – Samhället

☐ Sjukvård

1. Sjukvård
2. Vårdcentraler
3. På vårdcentralen
4. När besöker man ett sjukhus?
5. Hur sjukhus fungerar
6. På sjukhuset
7. Alva bröt en arm
 Arbetsblad: Aj, aj, aj!

☐ Räddningstjänst

1. Räddningstjänst
2. Vad gör räddningstjänsten?
3. Vad gör räddningstjänsten?
4. Om olyckan är framme
5. Brandsäkert hem
6. Brandsäkert hem
7. **Film:** Liam och superhjältarna
 Arbetsblad: Sjukvård, polis och räddningstjänst

☐ Yrken

1. Yrken
2. **Ljudfil:** Intervju med en polis
3. **Ljudfil:** Intervju med en läkare
4. **Ljudfil:** Intervju med en brandman
5. **Ljudfil:** Intervju med en busschaufför
6. **Ljudfil:** Intervju med en miljöstrateg
- **Arbetsblad:** Olika yrken
- **Arbetsblad:** Ett intressant yrke
- **Arbetsblad:** Mitt favorityrke
- **Arbetsblad:** Yrken

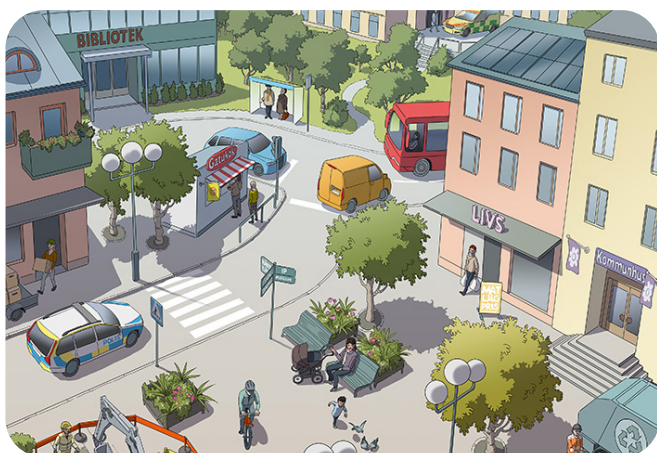
☐ Pengar

1. Pengar
2. Byteshandel
3. Föremål som pengar
4. Kontanter
5. Digital betalning
- **Arbetsblad:** Vad kostar det?
6. **Film:** Vad är skatt?
7. Vad är skatt?
8. Hur får familjen pengar?
9. Boende kostar pengar
10. Vad mer ska pengarna räcka till?
11. **Digital övning:** Familjens kostnader

☐ Samhällsfrågor

1. Samhällsfrågor
2. Är lönen rättvis?
3. Vad ska byggas?
4. **Digital övning:** Expertord – Samhället

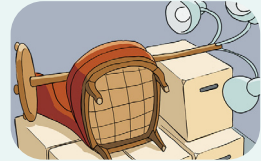
Lgr22

- ☐ Centrala samhällsfunktioner, till exempel sjukvård, räddningstjänst och skola.
- ☐ Yrken och verksamheter i närområdet.
- ☐ Pengars användning och värde. Olika exempel på betalningsformer och vad några vanliga varor och tjänster kan kosta.
- ☐ Analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv.

Migration

☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
2. Vad är migration?
3. Expertord – Migration

☐ Utvandringen under 1800-talet

1. Utvandring från Sverige
2. Varför blev det fattigt?
3. Vad gjorde man för att få det bättre?
4. Hur många flyttade från Sverige?
5. Hur gick det i Nordamerika?

 Arbetsblad: Framsida

 Arbetsblad: Utvandring från Sverige – återberätta

☐ Flytt

1. Att flytta till ett annat land
2. Att flytta inom ett land
3. **Ljudfil:** Hur känns det att flytta?
4. Att flytta en stad

 Film: Svenska städer – Kiruna

☐ Flykt

1. Att fly från sitt hemland
 Arbetsblad: Varför flyttar eller flyr människor till andra länder? (3 sidor)
2. Intervju med någon som flytt eller flyttat
 Arbetsblad: Intervju med någon som flytt eller flyttat
3. Orsaker och konsekvenser
 Arbetsblad: Orsaker och konsekvenser
 Arbetsblad: Vi och dom andra
4. Min berättelse
 Arbetsblad: Min berättelse (2 sidor)
5. **Digital övning:** Expertord – Migration

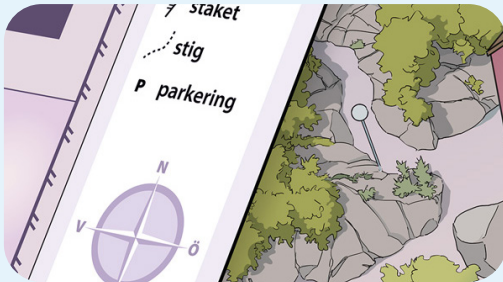
Lgr22

- ☐ Migration inom ett land och mellan länder. Vad detta kan ha för orsaker och få för konsekvenser.

Kartan och världen

☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
2. Jorden – den blå planeten
3. Undersök jordklotet
4. Expertord – Kartan och världen

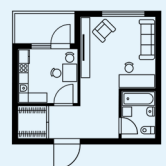
☐ Jordgloben, kartan och väderstreck

1. Jordgloben, en modell av jordklotet
2. Vad är en karta?
3. Från fotografi till karta
4. **Bildspel** med samtalsfrågor
 Arbetsblad: Framsida
 Arbetsblad: Kartan och verkligheten
5. Vad har vi kartor till?
6. Kartor visar vägen
7. Leta efter platser
8. Hitta rätt med bil
9. Tävla med karta
10. **Bildspel** med samtalsfrågor
 Arbetsblad: Vår skolgård
11. Väderstreck
12. Väderstreck på en karta
13. Kompass
 Arbetsblad: Skattjakt
14. Expertord – Kartan och världen
 Film: Kartan är en bild

☐ Ritningar

1. Rita ett rum – väggar
2. Rita ett rum – möbler
 Arbetsblad: Rita ett rum
3. Min skolväg
 Arbetsblad: Min skolväg

☐ Världshav och världsdelar

1. Världshav
2. Världsdelar
3. Världsdelssång
4. Animering om världsdelarna och världshaven
5. **Digital övning:** Träna på världsdelarna och världshaven
6. **Arbetsblad:** Världshav och världsdelar
6. Länder som är viktiga för mig
6. **Arbetsblad:** Länder som är viktiga för mig

☐ Olika livsmiljöer

1. Olika livsmiljöer
2. Regnskog
3. **Bilder:** Frågor om regnskogen
4. **Bild:** Regnskogen idag och i framtiden
5. **Arbetsblad:** Olika livsmiljöer
5. Öken
6. **Bilder:** Frågor om öken
7. **Bilder:** Öken idag och i framtiden
8. **Arbetsblad:** Olika livsmiljöer
8. Odlad mark och lövskog
9. **Bilder:** Frågor om odlad mark och lövskog
10. **Bild:** Odling idag och i framtiden
11. **Arbetsblad:** Olika livsmiljöer
11. Polarområden
12. **Bilder:** Frågor om polarområden
13. **Bilder:** Polarområden idag och i framtiden
14. **Arbetsblad:** Olika livsmiljöer
14. **Digital övning:** Expertord – Kartan och världen

Lgr22

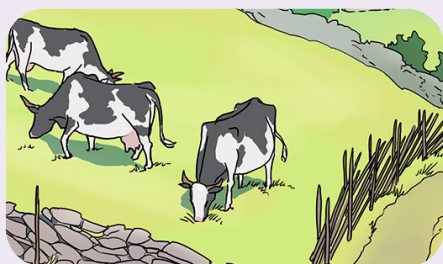
- ☐ Jordglober, analoga och digitala kartor samt storleksrelationer och väderstreck.
- ☐ Mentala kartor, till exempel över närområdet, skolvägar eller andra platser som är betydelsefulla för eleven.
- ☐ Analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv.

Natur- och kulturlandskap

F_{so}**KUS**

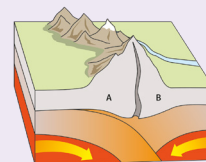
☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
 2. Sverige är ett avlångt land
 3. Hur ser Sverige ut?
 4. **Film:** Naturen i Sverige
 5. Expertord – Natur- och kulturlandskap
- **Arbetsblad:** Begreppskort

☐ Fjäll

1. Fjäll
 2. Hur ser det ut på fjället?
 3. Hur bildades bergskedjan Skanderna?
 4. Berg slipas ner
 5. Berg byggs upp
 6. Vad gör man i fjällen?
- **Arbetsblad:** Framsida
- **Arbetsblad:** Fjäll

☐ Kust och hav

1. Kust och hav
 2. Hamnar
 3. Västkusten
 4. Östkusten
 5. Skärgård
 6. Vad gör man vid kusten?
- **Arbetsblad:** Kust och hav

☐ Skog

1. Skog
 2. Planterad skog – kulturlandskap
 3. Urskog – naturlandskap
 4. Vad gör man i skogen?
- **Arbetsblad:** Skog

☐ **Åkermark och betesmark**

1. Åkermark och betesmark
2. Åkermark
3. Betesmark

 Arbetsblad: Åkermark och betesmark

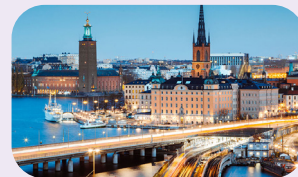
.....

.....

.....

☐ **Städer**

1. Städer
2. Stockholm
3. **Film:** Svenska städer – Stockholm
4. **Digital övning:** Var ligger städerna?
5. **Arbetsblad:** Städer
6. Landsbygd
7. **Arbetsblad:** Hur ser Sverige ut? (2 sidor)
8. **Film:** Varför bor vi där vi bor?

.....

.....

.....

.....

☐ **Naturlandskap eller kulturlandskap?**

1. **Bilder:** Naturlandskap eller kulturlandskap? – Skog
2. **Bilder:** Naturlandskap eller kulturlandskap? – Berg
3. **Bilder:** Naturlandskap eller kulturlandskap? – Sjö

.....

.....

☐ **Hur ser det ut där ni bor?**

1. Hur ser det ut där ni bor?
2. **Arbetsblad:** Hur ser det ut där ni bor?
3. **Arbetsblad:** Från naturlandskap till kulturlandskap (2 sidor)
4. **Digital övning:** Expertord – Natur- och kulturlandskap

.....

.....

.....

Lgr22

- ☐ Några utmärkande drag i närområdets natur- och kulturlandskap.
- ☐ Rumsliga förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat.
- ☐ Jordglober, analoga och digitala kartor samt storleksrelationer och väderstreck.

Demokrati och källkritik

Fokus

☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
2. Vad är demokrati?
3. Fria val
 Arbetsblad: Mötas på mitten
4. Vad är diktatur?
5. Yttrandefrihet
6. Expertord – Demokrati
 Arbetsblad: Begreppskort

☐ Demokrati i skolan

1. Att vara med och bestämma
2. Hur går ett klassråd till?
 Arbetsblad: Framsida
 Arbetsblad: Dagordning för klassråd
3. Elevråd
4. Vad gör elevrådet?
 Arbetsblad: Klassråd och elevråd (2 sidor)
5. Majoritet
6. Minoritet

☐ Normer och regler i vardagen

1. Normer
2. Regler
3. Skolans regler
4. Ibland blir det fel
5. På nätet
6. Fula ord
7. En ny elev
8. Ett annat språk
9. En kompis
10. En ny mobil
11. Bästa vänner
 Arbetsblad: Mina regler, dina regler
 Arbetsblad: En bra kompis

☐ Hjälp varandra att trivas

1. Hjälp varandra att trivas
2. Mobbning
3. Bjud in den som är ensam
4. Våga vara dig själv
5. Säg stopp

6. Prata med en vuxen
7. Ring BRIS
8. **Bilder:** Vad kan du göra?

☐ Demokrati i världen

1. Förenta nationerna – FN
2. Mänskliga rättigheter
3. Nelson Mandela
4. Barnkonventionen
5. Vad är barnkonventionen?
6. Mer om barnkonventionen
- **Film:** Barnkonventionen – om barns rättigheter
7. Malala Yousafzai
- **Arbetsblad:** Vilken rubrik? (2 sidor)
- **Arbetsblad:** Minns du? (2 sidor)
8. **Digital övning:** Barnkonventionen
– vad har barn rätt till?
9. **Digital övning:** Expertord – Demokrati

☐ Källkritik

1. Källkritik
2. Källkritiska frågor
3. Källor
4. Expertord – Källkritik
5. Vad är en bra källa?
6. Vilka källor passar bäst? (bondestenåldern)
7. Vilka källor passar bäst? (fotbollsregler)
8. Vem är avsändaren?
- **Arbetsblad:** Vem är avsändaren?
9. **Digital övning:** Expertord – Källkritik

Lgr22

- ☐ Grundläggande demokratiska principer. Vad åsikts- och yttrandefrihet samt majoritetsprincipen kan innebära i skolan och i samhället.
- ☐ Samtal om och reflektion över normer och regler i elevens livsmiljöer, däribland i skolan och i digitala miljöer.
- ☐ Mänskliga rättigheter inklusive alla människors lika värde och barnets rättigheter i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).
- ☐ Metoder för att söka information, till exempel textläsning, intervjuer och observationer. Samtal om olika källors användbarhet och tillförlitlighet.

Religioner, tro och mytologi

F_{so}**KUS**

☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
2. Livsfrågor
3. Religioner
4. Religion i Sverige
5. **Film:** Religionskunskap för barn
6. Skapelseberättelse
7. **Film:** Skapelseberättelsen
8. **Arbetsblad:** Framsida
9. **Arbetsblad:** Den bibliska skapelseberättelsen
10. Syskonreligioner
11. **Film:** Abrahams många barn
12. – om judendom, kristendom och islam
13. Helig skrift
14. Helig byggnad

☐ Judendom

1. Judendom
2. **Film:** Religionskunskap för barn
3. Expertord – Judendomen
4. Vad tror judar?
5. **Arbetsblad:** Judendomen, kristendomen och islam
6. Helig skrift: Tora
7. Viktig person: Abraham
8. Det judiska folket
9. Viktig person: Mose
10. Mose ville rädda det judiska folket
11. **Film:** Bibelhistorier – Mose och uttåget ur Egypten
12. Mose och de tio budorden
13. Viktig person: Kung David
14. Symbol: davidsstjärnan
15. Helig byggnad: synagoga
16. Judisk gudstjänst
17. Högtid: jom kippur (försöningsdagen)
18. Högtid: pesach (påsk)
19. Livets högtider: namngivning
20. Livets högtider: bat mitzva/bar mitzva
21. Livets högtider: bröllop
22. Livets högtider: begravning
23. **Arbetsblad:** Ordfläta judendom
24. **Digital övning:** Expertord – Judendom
25. **Arbetsblad:** Begreppskort

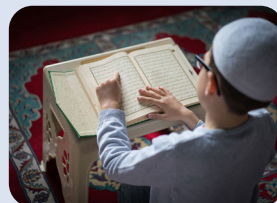
☐ Kristendom

1. Kristendom
 - **Film:** Religionskunskap för barn
2. Expertord – Kristendomen
3. Vad tror kristna?
 - **Arbetsblad:** Judendomen, kristendomen och islam
4. Helig skrift: Bibeln
5. De tio budorden
6. Viktig person: Jesus
7. Vad berättar Bibeln om Jesus?
8. Jesus lärjungar
9. Jungfru Maria – Jesus mamma
10. Jesus liv
 - **Film:** Bibelhistorier – Jesus liv
 - **Arbetsblad:** Jesus liv (2 sidor)
11. Symbol: korset
12. Helig byggnad: kyrka
13. Kristen gudstjänst
14. Högtid: jul
15. Högtid: påsk
16. Livets högtider: dop
17. Livets högtider: konfirmation
18. Livets högtider: bröllop
19. Livets högtider: begravning
 - **Arbetsblad:** Ordfläta kristendom
20. **Digital övning:** Expertord – Kristendom

☐ Islam

1. Islam
 - **Film:** Religionskunskap för barn
2. Expertord – Islam
3. Vad tror muslimer?
 - **Arbetsblad:** Judendomen, kristendomen och islam
4. Helig skrift: Koranen
5. Viktig person: Muhammed
 - **Högläsningstext:** Om Muhammed
6. Symbol: halvmånen och stjärnan
7. Helig byggnad: moské
8. Muslimska gudstjänst
9. Högtid: eid al-fitr (fastebrytandets högtid)
10. Högtid: eid al-adha (offerhögtid)
11. Livets högtider: namngivning
12. Livets högtider: bröllop
13. Livets högtider: begravning
 - **Arbetsblad:** Ordfläta islam
14. **Digital övning:** Expertord – Islam
 - **Arbetsblad:** Sortera begrepp (2 sidor)
 - **Arbetsblad:** Skapa en egen religion (2 sidor)
 - **Arbetsblad:** Begreppskort

☐ Mytologier

1. Myter
2. Mytologier
3. Tre olika religioner
4. Berättelserna lever kvar
5. Expertord – Mytologier

.....

.....

.....

☐ Antik mytologi

1. Antik mytologi (grekisk mytologi)
2. Antikens gudar och gudinnor
3. Olympiska gudar
4. Andra gudar under antiken
5. **Arbetsblad:** Vilken gud eller gudinna väljer du?
6. Herakles tolv stordåd
7. Herakles klarade tolv uppdrag 1–4
8. Herakles klarade tolv uppdrag 5–8
9. Stjärnbilder på himlen
10. Orion
11. Stora björn
12. Lilla björn
13. **Arbetsblad:** En egen stjärnbild

.....

.....

.....

☐ Nordisk mytologi

1. Nordisk mytologi
2. Asgård, Midgård och Utgård
3. Asgård
4. Midgård
5. Utgård
6. Hel
7. Oden
8. Frigg
9. Tor
10. Tyr
11. Månen, solen och en tvättdag
12. **Arbetsblad:** Veckodagarna
13. **Högläsningstext:** När Fenrisulven bet av handen på Tyr
14. **Film:** Nordisk mytologi
15. **Arbetsblad:** Nordisk mytologi (2 sidor)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☐ Samisk religion

1. Samerna – Nordens urfolk
2. Att vara same
 - **Film:** Samer
3. Naturen var viktig
4. Nåjden – en expert
5. Renen
6. Björnen
7. **Högläsningstext:** När björnen tappade sin svans
8. **Film:** Samisk religion
9. **Arbetsblad:** Om samisk religion
9. **Digital övning:** Expertord – Mytologier

Lgr22

- ☐ Genom undervisningen ska eleverna få förståelse för hur människor inom olika religiösa traditioner lever med och uttrycker sin religion på olika sätt.
- ☐ Några högtider, symboler och berättelser inom kristendom, islam och judendom. Några berättelser ur Bibeln och deras innebörder.
- ☐ Berättelser i antik och nordisk mytologi samt i samisk religion.

Hållbar utveckling

☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
2. Människan förändrar naturen
3. Ordet hållbar och ordet utveckling
4. Ohållbar eller hållbar utveckling?
5. Expertord – Hållbar utveckling

☐ Människan i naturen

1. Människan i naturen
2. Alla människor behöver naturen
3. **Bilder:** Jägarstenåldern och nutid
 Arbetsblad: Venndiagram

☐ Globala mål för hållbarhet

1. Globala mål för hållbarhet
 Film: Globala målen, del 1
2. De globala målen
 Arbetsblad: Framsida
 Arbetsblad: FN:s globala mål
3. 1. Ingen fattigdom
 Saga: Sagan om brunnen
4. 2. Ingen hunger
 Saga: Sagan om att dela med sig
5. 3. God hälsa och välbefinnande
 Saga: Sagan om skolvägen
6. 4. God utbildning för alla
 Saga: Sagan om en skola
7. 5. Jämställdhet
 Saga: Sagan om rättvisa mellan män och kvinnor
8. 6. Rent vatten och sanitet för alla
 Saga: Sagan om det förgiftade vattnet
9. 7. Hållbar energi för alla
 Saga: Sagan om solcellsspisen
10. 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
 Saga: Sagan om barn som arbetar

11. 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

 Saga: Sagan om internet

12. 10. Minskad ojämlikhet

 Saga: Sagan om att dela lika

13. 11. Hållbara städer och samhällen

 Saga: Sagan om takodlingen

14. 12. Hållbar konsumtion och produktion

 Saga: Sagan om nya kläder

15. 13. Bekämpa klimatförändringarna

 Saga: Sagan om en bättre miljö

16. 14. Hav och marina resurser

 Saga: Sagan om havet

17. 15. Ekosystem och biologisk mångfald

 Saga: Sagan om skogen

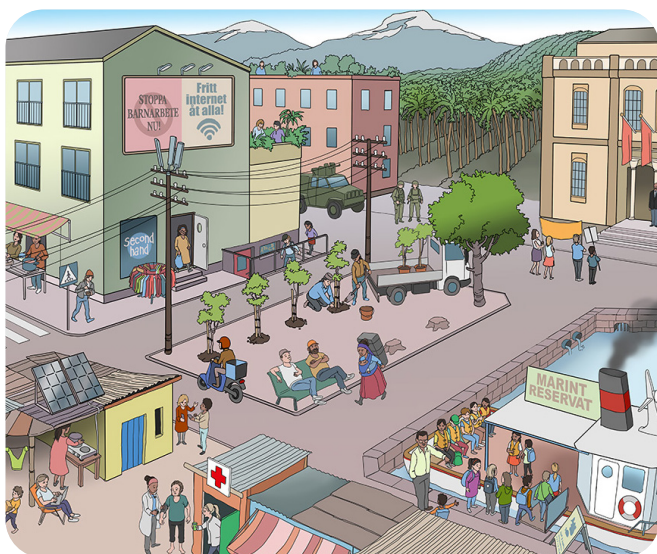
18. 16. Fredliga och inkluderande samhällen

 Saga: Sagan om att göra skillnad

19. 17. Genomförande och globalt partnerskap

 Saga: En sann saga!

20. **Digital övning:** Expertord – Hållbar utveckling

Lgr22

- ☐ Genom ett miljöperspektiv får de möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.
- ☐ Miljöfrågor utifrån elevens vardag, till exempel frågor om trafik, energi och livsmedel.

Människans uppkomst

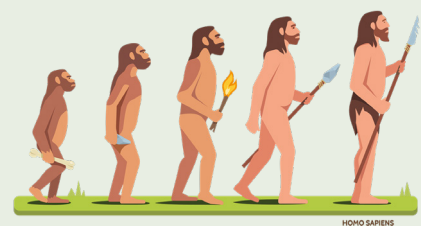
☐ Inledning

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
2. Lucy
3. Expertord – Människans uppkomst

☐ Människans uppkomst och vandringar

1. **Film:** Var kommer vi människor ifrån?
2. Förmänniskor
3. Varför började de gå på två ben?
4. Olika människoarter
5. Att använda redskap
6. Att hantera eld
7. Att samarbeta
8. Att kommunicera
9. Hur jagade man tillsammans?
 Arbetsblad: Framsida
 Arbetsblad: Hur jagade man tillsammans?
10. Homo sapiens
11. Homo sapiens befolkade världen
 Arbetsblad: Mötas på mitten
 Arbetsblad: Människan – sammanfattning
12. **Digital övning:** Expertord – Människans uppkomst

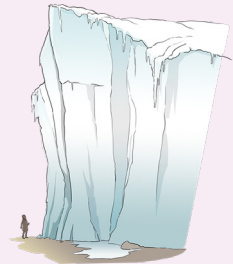
Lgr22

- ☐ Människans uppkomst och vandringar.

Istiden och forntiden

☐ Istiden

1. Istider
2. **Film:** Vad hände under istiden?
3. Expertord – Istiden
 Arbetsblad: Begreppskort
4. Den senaste istiden
5. Spår av istiden
 Film: Istiden
6. Spår av istiden – flyttblock
7. Spår av istiden – rullstensås
8. Spår av istiden – jättegryta
9. Spår av istiden – rundhäll
10. Spår av istiden – isräfflor
11. Dagens inlandsisar och glaciärer
 Arbetsblad: Framsida
 Arbetsblad: Spår av istiden
12. **Digital övning:** Expertord – Istiden

☐ Forntiden i Norden – Inledning

1. Digital tidslinje
 Arbetsblad: Min egen tidslinje (2 sidor)
2. Forntiden i Norden
 Arbetsblad: Forntiden i Norden
3. Vad är historia?
 Film: Vad är historia?
4. Hur kan vi veta något om forntiden?
5. **Film:** Hur kan vi veta vad som hände förr i tiden?
6. Arkeologi
7. Muntliga och skriftliga källor
8. Materiella källor
9. Utgrävningar
10. Gravar
11. Hällristningar
12. Runor
 Arbetsblad: Olika slags källor
 Arbetsblad: Kvinnan från Barum (2 sidor)

☐ Forntiden i Norden – Stenåldern

1. Stenåldern
2. Spår från stenåldern
3. Expertord – Stenåldern

☐ Forntiden i Norden – Jägarstenåldern

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
 Arbetsblad: Jägarstenåldern (2 sidor)
2. Jägarstenåldern
3. Mat på jägarstenåldern
4. Kläder på jägarstenåldern
5. Boende på jägarstenåldern
6. Vapen och redskap på jägarstenåldern
7. En metkrok från jägarstenåldern
8. Familjer på jägarstenåldern
9. Gravar och gudar på jägarstenåldern
10. **Arbetsblad:** Jägarstenåldern (2 sidor)
 Film: Livet på jägarstenåldern

☐ Forntiden i Norden – Bondestenåldern

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
 Arbetsblad: Bondestenåldern (2 sidor)
2. Bondestenåldern
3. Mat på bondestenåldern
4. Matlagning på bondestenåldern
5. Kläder på bondestenåldern
6. Boende på bondestenåldern
7. Vapen och redskap på bondestenåldern
8. Familjer på bondestenåldern
9. Gravar och gudar på bondestenåldern
10. Tre gravar från bondestenåldern
 Arbetsblad: Bondestenåldern (2 sidor)
 Arbetsblad: Från jägarstenåldern till bondestenåldern
11. **Film:** Livet på bondestenåldern
12. **Digital övning:** Expertord – Stenåldern

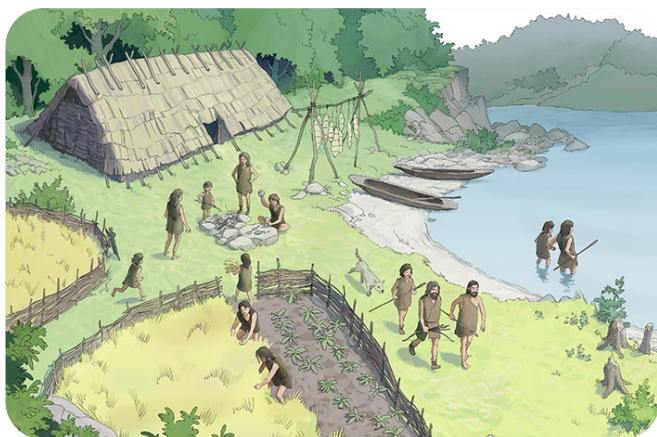
☐ Forntiden i Norden – Bronsåldern

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
 Arbetsblad: Bronsåldern (2 sidor)
2. Expertord – Bronsåldern
3. Vad är bronsåldern?
 Film: Livet på bronsåldern
 Arbetsblad: Mötas på mitten
4. Vad är brons?
5. Bronsåldersbyn
6. Kläder på bronsåldern
7. Handel på bronsåldern
8. Gudar och tro under bronsåldern
9. Hällristningar från bronsåldern
 Arbetsblad: Bronsåldern (2 sidor)
10. **Digital övning:** Expertord – Bronsåldern

☐ Forntiden i Norden – Järnåldern

1. **Bildspel** med samtalsfrågor
 Arbetsblad: Järnåldern (2 sidor)
2. Expertord – Järnåldern
3. Vad är järnåldern?
 Film: Livet på järnåldern
 Arbetsblad: Mötas på mitten
4. Varför använde man järn?
5. Järnåldersbyn
6. Kläder på järnåldern
7. Kallare klimat under järnåldern
8. Försvar under järnåldern
9. Vikingatiden
10. Skatter och trälar
11. Runor
 Arbetsblad: Järnåldern (2 sidor)
 Arbetsblad: Sammanfattning forntiden (3 sidor)
12. **Digital övning:** Expertord – Järnåldern

Lgr22

- ☐ Några utmärkande drag i närområdets natur- och kulturlandskap. Spår av den senaste istiden.
- ☐ Tidslinjer och tidsbegreppen dåtid, nutid och framtid.
- ☐ Norden befolkas. Människors levnadsvillkor under nordisk stenålder, bronsålder och järnålder.